

Projekt

z dnia 7 grudnia 2020 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W PLESZEWIE**

z dnia 2020 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zmianami), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zmianami) w związku z art. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 ze zmianami), Rada Miejska w Pleszewie uchwala, co następuje:

§ 1. Ustala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Pleszew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**KIEROWNIK
Biura Prasowego**

Anna Bogacz

Urząd Miejski w Pleszewie

Załącznik do Uchwały Nr.....
Rady Miejskiej w Pleszewie
z dnia.....

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2021 ROK

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2021 określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2277).

I RODZAJE I ROZMIARY PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z ALKOHOLEM W POLSCE

1. Dostępność

Według publikacji Światowej Organizacji Zdrowia z roku 2015, na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych powinno przypadać co najmniej 1000 osób. Dziś średnia dla całej Polski to 273 osoby. Dane Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pokazują, że w 2019 roku Polak wypił przeciętnie 9,78 l czystego alkoholu, czyli więcej niż rok wcześniej.

2. Spożycie alkoholu w Polsce, średnio na 1 mieszkańca w litrach 100% alkoholu:¹

2014	9,40
2015	9,41
2016	9,37
2017	9,45
2018	9,55
2019	9,78

3. Picie przez młodzież

Zjawisko spożywania alkoholu przez młodzież to temat, któremu m.in. poświęcone są badania ESPAD (The European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) i HBSC (The Health Behaviour in School-Aged Children). Oba projekty przeprowadzane są cyklicznie.

Badania ESPAD z 2015 roku wskazują, że 83,8% w wieku 15-16 lat i 95,8% uczniów w wieku 17-18 lat przynajmniej raz piło alkohol. Do picia napojów alkoholowych w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem przyznało się 48,6% osób z młodszej grupy i 82,3% ze starszej.

Zarówno raport ESPAD, jak i badania HBSC z lat 2013-2014 potwierdzają, że młodzież coraz rzadziej pije alkohol, a inicjacja alkoholowa następuje z roku na rok coraz później. Jest to pozytywny trend, który warto podtrzymać poprzez długofalową, konsekwentną edukację dorosłych. To właśnie ich postawy i wzorce są kluczowe w kwestii wychowania młodzieży także w kontekście kultury spożywania napojów alkoholowych. Rodzice, prezentując swój stosunek do alkoholu, mogą mieć silny wpływ na przyszłe decyzje dziecka i być największym autorytetem w tej sprawie. Istotnym czynnikiem, wpływającym na spożywanie alkoholu przez młodzież, jest również postawa

¹ Statystyki - Średnie spożycie napojów alkoholowych, źródło: PARPA

pracowników sklepów i lokali gastronomicznych i egzekwowanie przez nich prawa związanego ze sprzedażą alkoholu tylko i wyłącznie osobom pełnoletnim.

Z badania CBOS z roku 2017 „Postawy młodych wobec alkoholu” wynika, że w 68 proc. przypadków za inicjacją alkoholową młodego człowieka stoi dorosły – ktoś z domowników albo znajomych, kto decyduje się kupić albo poczęstować nastolatka alkoholem, np. podczas domowej uroczystości. Widoczne jest to szczególnie w okresie wakacyjnym.

Eksperti podkreślają, że statystyki dotyczące picia alkoholu obejmują dzieci z różnych środowisk, nie tylko z tzw. „trudnych domów”. Dziewczeta piją na równi z chłopcami. O ile wśród chłopców występuje w tym względzie tendencja spadkowa, o tyle młode osoby płci żeńskiej piją coraz więcej².

4. Szkody

Używanie alkoholu powoduje również szereg problemów społecznych, które generują ogromne koszty. Można do nich zaliczyć m.in. koszty leczenia: osób z problemem alkoholowym (lecznictwo odwykowe), chorób spowodowanych alkoholem, urazów spowodowanych u osoby pijącej, jej bliskich lub u osób postronnych (np. ofiar agresji, wypadków drogowych), koszty obdukcji ofiar przemocy, koszty związane z zasiłkami dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, koszty uszkodzeń mienia, koszty procesów sądowych, interwencji policji, koszty związane z absencją pracownika, jego niższą wydajnością oraz koszty wypadków w pracy³.

Nikt nie sięga po alkohol po to, aby mieć problemy. Przeciwnie każdy, kto spożywa alkohol oczekuje korzyści – chce poprawić sobie nastrój, ubarwić szarą codzienność, ułatwić kontakty towarzyskie, zrelaksować się. Niektórzy nawet wierzą, że alkohol może mieć korzystne działanie zdrowotne.

Choć alkohol jest trucizną i z punktu widzenia toksykologii każda ilość wypitego alkoholu jest ryzykowna, to jednak w większości przypadków spożywanie małych dawek alkoholu nie pociąga za sobą widocznych szkód zdrowotnych i konsekwencji społecznych. Mimo to nie powinni wcale pić alkoholu:

- młodzi ludzie (ze względu na ryzyko poważnych zaburzeń rozwojowych),
- kobiety w ciąży i matki karmiące (z powodu ryzyka uszkodzenia płodu i negatywnego wpływu na zdrowie dziecka),
- osoby chore, przyjmujące leki wchodzące w reakcje z alkoholem,
- wszyscy, którzy znajdują się w okolicznościach wykluczających picie (kierując pojazdami, przebywając w pracy, w szkole, itp.),
- osoby, którym szkodzi każda, nawet najmniejsza, ilość alkoholu.

Co ósmy dorosły Polak nie pije w ogóle alkoholu. Kilkanaście procent dorosłych Polaków spożywa alkohol problemowo. Szacuje się, że w grupie tej znajduje się ok. 900 tys. osób uzależnionych oraz ponad 2 mln osób pijących alkohol ryzykownie lub szkodliwie.

Większość pijących spożywa alkohol w sposób, który nie powoduje negatywnych konsekwencji dla nich i dla osób z ich otoczenia.

Osoby pijące alkohol mogą wielokrotnie w ciągu swojego życia zmieniać wzór spożywania alkoholu przemieszczając się na continuum od abstynencji, poprzez picie o niskim poziomie ryzyka, do spożywania alkoholu w sposób wysoce ryzykowny i szkodliwy. Niektóre z nich się uzależniają. Jest to wędrówka w dwie strony. Ktoś, kto dzisiaj pije alkohol na poziomie niskiego ryzyka może w wyniku różnego rodzaju okoliczności zwiększyć swoje picie do poziomu wysokiego ryzyka. Ktoś, kto dziś pije ryzykownie lub szkodliwie może na tyle ograniczyć swoje picie, aby radykalnie zmniejszyć wynikające z niego szkody. Abstynent może w każdej chwili zacząć pić, a osoba

² Źródło: www.portalspozywczy.pl

³ Źródło: *Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015*

uzależniona może zostać abstynentem. Najmniej prawdopodobna jest sytuacja, że osobie uzależnionej uda się trwale ograniczyć spożywanie alkoholu, a więc wrócić na stałe do picia kontrolowanego, o niskim ryzyku szkód.

Ryzykowne spożywanie alkoholu to picie nadmiernych ilości alkoholu (jednorazowo i łącznie w określonym czasie) nie pociągające za sobą aktualnie negatywnych konsekwencji, przy czym można oczekiwać, że konsekwencje te pojawią się, o ile obecny model picia alkoholu nie zostanie zmieniony.

Picie szkodliwe to taki wzorzec picia, który już powoduje szkody zdrowotne, fizyczne bądź psychiczne; ale również psychologiczne i społeczne, przy czym nie występuje uzależnienie od alkoholu⁴.

5. Zaburzenia życia rodzinnego

W rodzinach z problemem alkoholowym, w których co najmniej jedna osoba pije w sposób szkodliwy dla niej i dla członków tej rodziny żyje 3-4 mln osób, w tym 1,5-2 mln dzieci, 2,5 mln osób nadużywających alkoholu oraz 700-900 tys. osób uzależnionych. Wśród najważniejszych konsekwencji życia w rodzinie z problemem alkoholowym wyróżnia się szkody: fizyczne, psychosomatyczne, psychologiczne, emocjonalne i psychospołeczne.

Życie w rodzinie z problemem alkoholowym jest związane zazwyczaj z niższym statusem socjoekonomicznym, chronicznym stresem, ograniczonymi możliwościami zdobywania wykształcenia i kariery zawodowej. Dodatkowo członkowie rodzin z problemem alkoholowym są grupą ryzyka, która jest szczególnie narażona na przemoc. Trzeba jednak pamiętać, że przemoc może mieć miejsce zarówno w tzw. rodzinach dysfunkcyjnych (gdzie są takie zjawiska, jak: uzależnienie, bezrobocie itp.), jak i w rodzinach o wysokim statusie społecznym, w których z pozoru nie ma większych problemów.

II. Diagnoza lokalna problemów alkoholowych w Gminie⁵:

1. Rynek napojów alkoholowych

Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Pleszewie⁶, maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosi 105, w tym na dzień 7 grudnia w roku bieżącym udzielono:

- a) Do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 26 zezwoleń;
- b) Powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 16 zezwoleń;
- c) Powyżej 18% zawartości alkoholu – 17 zezwoleń

Zgodnie z przywołaną wyżej uchwałą Rady Miejskiej w Pleszewie, maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosi 240, w tym na dzień 9 grudnia w roku bieżącym udzielono:

- a) Do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo – 62 zezwoleń;
- b) Powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa) – 60 zezwoleń;

⁴ Źródło: J. Fudala: „Czy moje picie jest bezpieczne”. PARPAMEDIA, 2007

⁵ Na podstawie danych z roku 2018

⁶ Uchwała nr XXXV/399/2018 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 26 września 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Pleszew oraz zasad usytuowania na terenie Miasta i Gminy Pleszew miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

c) Powyżej 18% zawartości alkoholu – 60 zezwoleń

Wartość sprzedaży napojów alkoholowych w roku 2019 w zł)

	Do 4,5% (oraz piwo)	Powyżej 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa)	Powyżej 18%	RAZEM (w zł)
Poza miejscem spożycia	10 229 870,45	2 765 482,58	13 330 647,26	26 326 000,29
W miejscu spożycia	965 869,83	189 151,67	693 610,56	1 848 632,06

2. Zjawiska związane z używaniem alkoholu przez dzieci i młodzież z terenu Miasta i Gminy Pleszew⁷

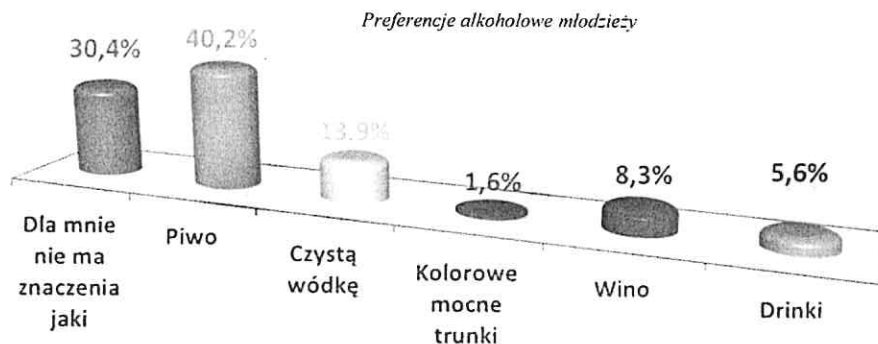
W roku 2019 badaniu poddano reprezentatywną grupę młodzieży w wieku 12 – 19 lat. Więcej niż trzy piąte (60,3%) respondentów piła alkohol. Przy czym po alkohol sięgnęło do 15 roku życia 63,0% ankietowanych. Z kolei 83,1% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych oraz 39,8 uczniów klas siódmych i ósmych przyznaje, że ma za sobą inicjację alkoholową. Przeprowadzona analiza spożywania napojów alkoholowych ze względu na płeć wskazuje, że picie alkoholu wśród chłopców jest większe o 13,7 punktów procentowych od dziewcząt.

Wśród miejsc inicjacji alkoholowej najpopularniejszy jest dom – 38,9% ankietowanych właśnie w domu po raz pierwszy piła alkohol.

Najpopularniejsze miejsca inicjacji alkoholowej

W domu	W szkole na przerwach	W drodze do szkoły i ze szkoły	W parku, na ulicy, w kawiarni	W klubach, kawiarniach i na dyskotekach	Na wakacjach
38,9%	1%	0,7%	19,8%	17,8%	25,4%

Młodzież, która pije alkohol najczęściej wybiera piwo (40,2%) oraz wódkę (13,9%). W następnej kolejności wino (8,3%), drinki (5,6%) oraz kolorowe mocne trunki (1,6%). Natomiast dla 30,4% ankietowanych nie ma to znaczenia.

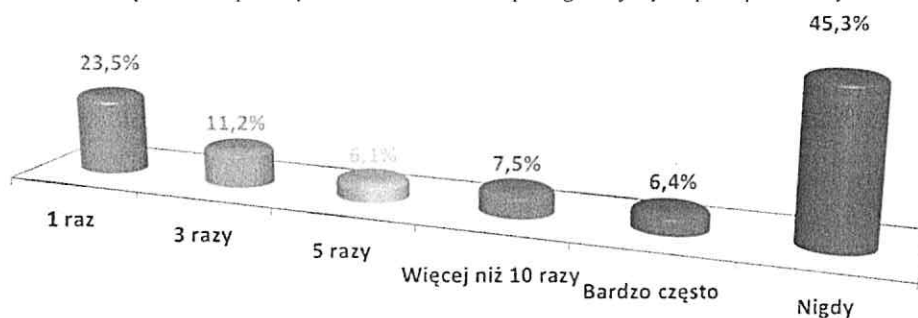

⁷ Źródło: Problemy uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew, wrzesień 2019 r.

Zgodnie z opracowaniem pt.: „Problemy uzależnień młodzieży szkolnej w Mieście i Gminie Pleszew”, ankietowani są zdania, że w ich klasie nie pije alkoholu tylko 9,1% uczniów. Natomiast 4,8% respondentów uważa, że w ich klasie wszyscy piją alkohol. Z kolei 17,7% ankietowanych jest zdania, że w ich klasie pije alkohol więcej niż 50% uczniów natomiast 10,8% uczniów przyznaje, że około 50% uczniów w klasie pije alkohol.

Co oczywiste, niekorzystne zjawiska w większym stopniu dotyczą uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych. Blisko co dziesiąty (9,8%) uczeń szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych jest zdania, że wszyscy uczniowie w klasie piją alkohol.

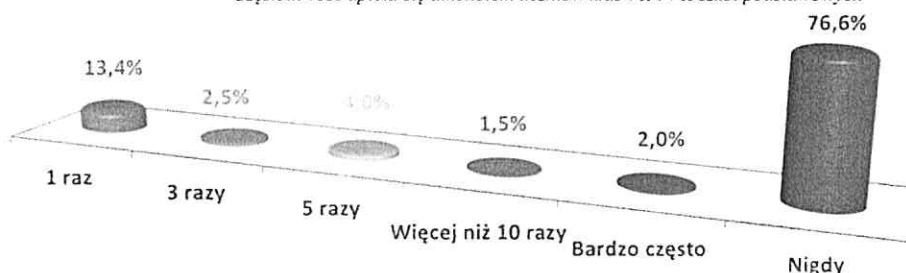
Częstotliwość upicia się alkoholem uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych

Warto przypomnieć, że 83,1% uczniów szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych przyznało, że pije alkohol. Ponad połowa (54,7%) uczniów tych szkół upiło się alkoholem. „Nigdy” nie upiło się alkoholem 45,3% (w badaniu w 2015 roku, wówczas szkół ponadgimnazjalnych 40,6%). Natomiast 6,4% (w 2015 roku 8,4%) respondentów zadeklarowało, że „bardzo często” upija się alkoholem. Z kolei „więcej niż 10 razy” upiło się alkoholem 7,5% (w 2015 roku 8,8%) ankietowanych oraz „pięć razy” 6,1% (w 2015 roku 10,9%) badanych. „Trzy razy” upiło się alkoholem 11,2% ankietowanych (w 2015 roku 14,1%). Tylko „jeden raz” upiło się 23,5% (w badaniu w 2015 roku 17,2%) ankietowanych.

Jednak równie niepokojące są statystyki dotyczące młodszych dzieci.

Częstotliwość upicia się alkoholem uczniów klas VII i VIII szkół podstawowych

Ponad trzy czwarte (76,6%) uczniów VII i VIII klas szkół podstawowych, którzy zadeklarowali, że próbowało alkohol (w 2015 roku 86,6%, wówczas gimnazjalistów) „nigdy” nie upiło się alkoholem. Natomiast 2,0% (w 2015 roku 1,4%) respondentów zadeklarowało, że „bardzo często” upija się alkoholem. Z kolei „więcej niż 10 razy” upiło się alkoholem 1,5% (w 2015 roku 1,4%) ankietowanych oraz „pięć razy” upiło się 4,0% (w 2015 roku 1,7%) badanych. „Trzy razy” upiło się alkoholem 2,5% ankietowanych (tyle samo w 2015 roku). Natomiast „jeden raz” upiło się alkoholem 13,4% (w 2015 roku gimnazjalistów 6,4%) ankietowanych.

Na skierowane do ogółu badanych pytanie o główne powody picia alkoholu (na pytanie odpowiedzieli tylko uczniowie, którzy zadeklarowali, że kiedykolwiek w życiu pili alkohol) są wskazywane odpowiedzi: poprawa samopoczucia - „być spoko i na luzie”(38,5%), „muszę, żeby

zacząć się bawić” (36,3%) oraz obawa przed brakiem akceptacji wśród rówieśników „namawiają koledzy, nie chcą być inny/a” (34,7%).

Zwraca również uwagę dostępność. Tylko dla 11,0% ankietowanych alkohol jest „niemożliwy do zdobycia” lub „bardzo trudny do zdobycia. Natomiast „raczej łatwy” i „bardzo łatwy” do zdobycia jest dla blisko dwóch trzecich (63,6%) respondentów. Co gorsza, źródłem pochodzenia tego alkoholu są głównie sklepy (pełnoletni pośrednicy) oraz poczęstowanie lub odsprzedanie przez koleżanki/kolegów.

Podsumowanie:

Więcej niż trzy piąte (60,3%) respondentów piła alkohol. Przy czym **po alkohol sięgnęło do 15 roku życia 63,0% ankietowanych**. Ponad pięć szóstych (83,1%) uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych piła alkohol, a jeśli chodzi o uczniów klas VI i VIII szkół podstawowych odsetek osób, które próbowały alkoholu to 39,8 %. Przeprowadzona analiza spożywania napojów alkoholowych ze względu na płeć wskazuje, że picie alkoholu wśród chłopców jest większe o 13,7 punktów procentowych od dziewcząt. Większą częstotliwość spożywania alkoholu przez mężczyzn potwierdzają wyniki wielu badań, wśród dorosłych osób pijących alkohol. Jak podaje CBOS alkohol spożywany jest w przeważającej większości przez (84%) mężczyzn, natomiast wśród kobiet blisko jedną trzecią (30%) stanowią abstynentki.

3. Zaburzenia życia rodzinnego⁸

Zespół Interdyscyplinarny w Pleszewie działający w strukturach Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pleszewie na bieżąco diagnozuje zjawisko przemocy w rodzinie. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U.2011.209.1245), w 2019 r. odnotowano 81 prowadzonych procedur Niebieskie Karty, z czego 48 zostały wszczęte w 2019 r. Natomiast 33 procedury „Niebieskie Karty” wdrożono w latach ubiegłych i były kontynuowane w 2019 r.

Miesiąc roku 2019	Ilość Niebieskich Kart
styczeń	7
luty	8
marzec	6
kwiecień	8
maj	5
czerwiec	2
lipiec	4
sierpień	5
wrzesień	10
październik	13
listopad	8
grudzień	5

⁸ Źródło: MGOPS w Pleszewie.

Na terenie gminy Pleszew w 2019 r. wszczęto procedur Niebieskich Kart 23, a na terenie miasta 25, w tym :

- 2 przez pracowników socjalnych MGOPS w Pleszewie
- 46 przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie

W 2019 r. powołanych zostało 119 grup roboczych, zajmujących się opracowaniem i realizacją planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowaniem i dokumentowaniem działań oraz w związku z zakończeniem procedury NK. 48 spotkań grup roboczych odbyło się w związku z wszczęciem procedury NK.

- 13 spotkań odbyło się bez udziału sprawcy i ofiary,
- 10 spotkań odbyło się przy udziale sprawcy i ofiary ,
- 10 spotkań odbyło się przy udziale sprawcy,
- 15 spotkań odbyło się przy udziale ofiary.

Grupy Robocze - odbyły się zawsze przy udziale pracownika socjalnego i dzielnicowego Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie oraz pracownika Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Pleszewie. W grupach roboczych brali udział również pedagodzy szkolni i kuratorzy zawodowi Sądu Rejonowego w Pleszewie. Ilość osób w rodzinach dotkniętych przemocą wynosi 195 w tym 58 dzieci, które były świadkami przemocy w rodzinie. Ofiarami przemocy w rodzinie było:

- 66 kobiet
- 8 mężczyzn

Sprawcami przemocy w rodzinie były:

- 4 kobiety
- 59 mężczyzn

Odnotowano również przemoc stosowaną wobec osób starszych i zależnych.

Jak wynika z analizy dokumentów powodem wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” była przemoc psychiczna bądź fizyczna stosowana wobec ofiary, spowodowana - w przeważającej mierze - uzależnieniem sprawcy od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, konfliktem małżeńskim w pojedynczych przypadkach chorobą psychiczną. W 2019 r. zakończono 39 procedur „Niebieskie Karty” z powodu :

- w 18 przypadkach ustania przemocy
- w 1 przypadku podjęcia leczenia odwykowego,
- w 1 przypadku podjęcia leczenia w szpitalu psychiatrycznym,
- w 15 przypadkach pogodzenia się stron konfliktu,
- w 1 przypadku z powodu wyprowadzenia się ofiary,
- w 1 przypadku z powodu zgonu ofiary,
- w 2 przypadkach podjęcie zatrudnienia przez sprawcę

Pozostałe prowadzone „Niebieskie Karty” są nadal systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych MGOPS.

Z informacji uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie wynika, że w roku 2019 funkcjonariusze KPP przeprowadzili 411 interwencji domowych spowodowanych przemocą domową. W następstwie przeprowadzonych interwencji

funkcjonariusze sporządzili 46 „Niebieskie Karty”, które przekazano przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Pleszewie.

W czerwcu 2019 r. otwarto w Pleszewie Lokalny Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem z siedzibą w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej przy ul. Słowackiego 19A. Osoby zgłaszające się - również ofiary przemocy w rodzinie - mogą otrzymać wsparcie psychologiczne, prawne jak też finansowe. Dyżury pełnione są w każdy poniedziałek i czwartek od godz. 15.00 do 18.00.

III CELE PROGRAMU

1. Cel główny

Zmniejszenie natężenia problemów wynikających z używania alkoholu wśród mieszkańców Miasta i Gminy Pleszew.

2. Cele cząstkowe:

- a) Opóźnienie wieku inicjacji alkoholowej dzieci i młodzieży.
- b) Ograniczenie liczby zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, w tym zapewnienie alternatywnych do alkoholu form spędzania czasu wolnego.
- c) Zmniejszenie liczby indywidualnych zagrożeń wynikających z picia alkoholu.
- d) Zwiększenie liczby osób leczonych w placówkach leczenia odwykowego.
- e) Zwiększenie liczby sprzedawców kontrolujących wiek osób kupujących alkohol.
- f) Zmniejszenie liczby zachowań agresywnych i przemocy w rodzinie o podłożu alkoholowym.
- g) Profilaktyczne oddziaływanie na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia i trzeźwości, w szczególności wobec dzieci i młodzieży oraz grup podwyższonego ryzyka.
- h) Doskonalenie systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
- i) Wspieranie i inspirowanie działalności środowiskowej samopomocy osób z problemami alkoholowymi oraz organizacji społecznych.
- j) Zwiększenie skuteczności terapii dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

IV. ZADANIA PROGRAMU

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

- a) Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego - Informacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i dopalaczy, osób współuzależnionych oraz dla ofiar przemocy w rodzinie, w tym kierowanie osób uzależnionych do Poradni Odwykowej przy Pleszewskim Centrum Medycznym w Pleszewie.
- b) Wspieranie terapii podopiecznych z grup terapeutycznych oraz grup wsparcia.
- c) Działania rehabilitacyjne i zapobiegające wykluczeniu społecznemu dla bezdomnych mężczyzn z problemem alkoholowym z terenu Miasta i Gminy Pleszew wraz z zapewnieniem im całodobowego schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania.
- d) Udzielanie pomocy dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnienia lub przemocy, a także dzieci z kręgu zagrożonych uzależnieniem.
- e) Wspieranie funkcjonowania świetlic z elementami programu socjoterapeutycznego
- f) Wsparcie Pleszewskiego Klubu Abstynenta działającego w pomieszczeniach Centrum Wspierania Inicjatyw Obywatelskich.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

- a) Rozpowszechnianie wiedzy na temat problemów alkoholowych z wykorzystaniem książek, broszur i plakatów oraz nośników informacji w formie elektronicznej.

- b) Organizowanie spotkań integracyjnych dla trzeźwych alkoholików i ich rodzin.
- c) Prowadzenie procedury sądowego zobowiązania do leczenia.
- d) Zwiększenie skuteczności działań poprzez zorganizowanie szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

- a) Organizowanie, wspieranie i finansowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży szkolnej oraz ich rodziców, a także nauczycieli i pedagogów.
- b) Prowadzenie i wspieranie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz rodzin dotkniętych lub zagrożonych alkoholizmem.
- c) Zapewnienie wsparcia i fachowego poradnictwa dla osób nieletnich i dorosłych dotkniętych lub zagrożonych uzależnieniem od alkoholu.
- d) Wspieranie stowarzyszeń, fundacji i innych instytucji w zakresie prowadzenia i upowszechniania czynnego wypoczynku poprzez sport, turystykę i zajęcia kulturalno-wychowawcze jako alternatywne formy spędzania czasu wolnego propagujące zdrowy styl życia, a także wspieranie prowadzenia programów w ramach, których realizowane są zadania Miasta i Gminy.
- e) Wspieranie prowadzenia Świetlicy Środowiskowej dla młodzieży dojeżdżającej do szkół podstawowych i gimnazjalnych jako formy profilaktycznej dla osób z grupy ryzyka.
- f) Współpraca z Komendą Powiatową Policji w zakresie prewencji kryminalnej wśród nieletnich.
- g) Organizowanie i wspieranie organizowania wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym.
- h) Zorganizowanie szkoleń dla pedagogów i wychowawców, dla lekarzy i pielęgniarek (podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej w zakresie wczesnego rozpoznawania problemów alkoholowych.
- i) Dofinansowanie bieżącej działalności placówek i świetlic z elementami programu socjoterapeutycznego w zakresie:
 - doposażenia w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć terapeutycznych, rekreacyjnych, sportowych i świetlicowych
 - prowadzenia bieżących remontów
 - dożywiania
 - wynagradzania opiekunów
- j) Współpraca z Radami Pedagogicznymi w sprawie realizacji Szkolnych Programów Profilaktycznych.
- k) Szkolenie przedstawicieli różnych zawodów, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz stowarzyszeń i jednostek pomocniczych gminy w zakresie nowoczesnych strategii metod rozwiązywania problemów alkoholowych
- l) Ocena skuteczności podejmowanych działań oraz monitorowanie zjawisk społecznych, zdrowotnych i ekonomicznych związanych z dostępnością oraz konsumpcją alkoholu.
- m) Koordynowanie działań poszczególnych placówek, struktur zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz współpracującymi instytucjami i organizacjami społecznymi.

4. Nadzór nad realizacją przepisów ustawowych oraz uchwał Rady Miejskiej w Pleszewie w zakresie dotyczącym obrotu i profilaktyki alkoholowej oraz przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

- a) Udostępnienie pomieszczeń Centrum Wspierania Inicjatyw Obywatelskich na rzecz działania grup samopomocowych.

- b) Współdziałanie z organizacjami pozarządowymi i samopomocowymi zajmującymi się statutowo problematyką rozwiązywania problemów alkoholowych oraz pomaganie osobom uzależnionym, a także wspieranie działań tych organizacji - organizacja szkoleń, spotkań itp.

V. ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DZIAŁANIA I PRACY GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PLESZEWIE

Komisja w swojej bieżącej działalności korzysta z pomieszczeń Środowiskowego Domu Samopomocy oraz Urzędu Miasta i Gminy w Pleszewie.

VI. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE WSPÓLREALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.

W celu efektywnej realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, można podejmować współdziałania z innymi podmiotami, są to m.in.:

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu
- Komenda Powiatowa Policji w Pleszewie
- Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pleszewie
- Szkoły i inne placówki oświatowe
- Kościoły i inne związki wyznaniowe
- Organizacje pozarządowe

VII. MONITOROWANIE STANU PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA TERENIE GMINY

1. Zbieranie i opracowywanie danych statystycznych dotyczących problemów alkoholowych, w tym przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizują: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Dokonanie diagnozy opartej na cyklicznych, rzetelnych badaniach problemów i zjawisk związanych z nadużywaniem alkoholu przez dzieci, młodzież realizują podległe szkoły w ramach szkolnych programów profilaktyki.
3. Gromadzenie bazy danych o miejscach i formach pomocy dla osób z problemem alkoholowym (zasoby na terenie Miasta i Gminy Pleszew) realizują: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Pozyskiwanie danych nt. stanu leczenia odwykowego oraz ich ocenę realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
5. Pozyskiwanie danych nt. liczby interwencji domowych, liczby przestępstw, danych dotyczących przestępczości nieletnich oraz liczby wypadków drogowych spowodowanych przez „nietrzeźwych” i ich ofiar za pośrednictwem Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w celu pozyskiwania przydatnych danych do diagnozy problemów alkoholowych w gminie.

Wskaźniki realizacji zadań w roku 2020

- Liczba osób zmotywowanych do podjęcia leczenia i objętych leczeniem: 101
- Liczba dzieci, młodzieży objętych działaniami profilaktycznymi, edukacyjnymi i informacyjnymi: 2320

- Liczba rodziców uczestniczących w działaniach edukacyjnych, prowadzonych przez szkoły i placówki oświatowe: 1728
- Liczba osób objętych działaniami pomocowymi - z grup ryzyka, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym: 1245
- Liczba odbiorców projektów realizowanych przez organizacje: ok. 5000
- Liczba osób korzystających z placówek interwencji kryzysowej, porad udzielanych w punktach konsultacyjnych: 112

VIII. SPOSOBY REALIZACJI ZADAŃ

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest koordynowana przez Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie.
2. Zadania realizowane są przez:
 - Wydziały dysponujące środkami finansowymi w ramach Programu.
 - Zlecenie zadań jednostkom organizacyjnym, placówkom oświatowym, a także (w drodze konkursów ofert) stowarzyszeniom.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowany będzie w roku 2021 w ramach środków finansowych planowanych w budżecie Miasta i Gminy Pleszew, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je preliminarz wydatków opracowany na 2021 r., zgodny z projektem budżetu Miasta i Gminy Pleszew w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz członkom jej Zespołów - składających się z członków Komisji, a także powoływanym doraźnie specjalistom z zakresu uzależnień przysługuje wynagrodzenie w wysokości 110 zł brutto (sto dziesięć złotych 00/100 brutto) za każdorazowy udział w pracach Komisji oraz Zespołów.

X. PRELIMINARZ WYDATKÓW

Preliminarz wydatków zatytułowany: „Preliminarz wydatków do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r.” stanowi Załącznik do niniejszego Programu.

Załącznik Nr 1 do Gminnego Programu

Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2021r.

**Preliminarz wydatków do „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2021r.”**

	Nazwa zadania	Kwota
I.	Obsługa administracyjna GPPiRPA	32 150
II.	Pomoc i profilaktyka dla uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem	63 850
III.	Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi realizowane zgodnie z Programem Współpracy Miasta i Gminy Pleszew z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego	374 000
	RAZEM	470 000

KIEROWNIK
Biura Prasowego

Anna Bogacz

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR..... RADY MIEJSKIEJ W PLESZEWIE
Z DNIA.....

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. (Dz. U. z 2018r., poz. 2137) w art. 1 ust.1 stanowi, iż „Organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy”. Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu (zgodnie z art. 4¹ ust.1 tej ustawy) należy do zadań własnych gmin. Realizacja działań w Mieście i Gminie Pleszew prowadzona jest zgodnie z art. 4¹ ust. 2 w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych uchwalanego corocznie przez Radę Miejską i obejmuje następujące zadania:

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- 3) Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- 4) Nadzór nad realizacją przepisów ustawowych oraz uchwał Rady Miejskiej w Pleszewie w zakresie dotyczącym obrotu i profilaktyki alkoholowej oraz przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia.
- 5) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych.

Program został opracowany zgodnie z zaleceniami Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiony oraz zaakceptowany przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Mając na uwadze powyżej wskazane zadania - przedłożenie Radzie Miejskiej niniejszego projektu uchwały jest konieczne i uzasadnione.

Burmistrz
dr hab. Arkadiusz Ptasz

KIEROWNIK
Biura Prasowego

Anna Bogacz